

Velkuan asiamiespostipalvelut

Kaupunginhallitus 22.08.2022 § 230
803/02.08.00/2022

Valmistelija

hallintojohtaja Riitta Luotio:

Posti Oy on 23.6.2022 päivätyllä kirjeellään irtisanonut Naantalın kaupungin ja Postin välisen yhteistyösopimuksen Velkuan asiamiespostin osalta.

Sopimus päättyy perjantaina 30.12.2022 (viimeinen toimintapäivä).

Postin irtisanomiskirje on oheismateriaalina ja se on toimitettu kaupunginhallitukselle tiedoksi 15.8.2022 kokouksessa.

Naantalilaiset yhdistykset ovat 14.8.2022 osoittaneet asiaan liittyvän lausunnon kaupunginhallitukselle. Yhdistykset ovat pyytäneet, että kaupunginhallitus käynnistäisi Postin kanssa neuvottelut uuden sopimuksen synnyttämiseksi.

Velkuan saaristolaisyhdistys ry:n, Pro Sinervo ry:n ja Livonsaaren kyläyhdistys ry:n kirje kaupunginhallitukselle on liitteenä.

Liite 1, KH 22.8.2022

Saaristolain velvoitteet

Vuodesta 1981 voimassa ollut saaristolaki (494/81, 1138/93) velvoittaa valtiota ja kuntia toimimaan saariston elinkeinojen, liikenneyhteyksien ja muun infrastruktuurin, palvelujen sekä ympäristön turvaamisen puolesta. Saaristolaki tulee EU:n perussopimuksen 174 artiklan toteuttamista Suomessa.

Saaristolain mukaan *”valtion on pyrittävä huolehtimaan siitä, että saariston vakinaisella väestöllä on käytettävissään asumisen, toimeentulon ja välttämättömän asioinnin kannalta tarpeelliset liikenne- ja kuljetuspalvelut, sekä siitä, että nämä palvelut ovat mahdollisimman joustavat ja ilmaiset tai hinnaltaan kohtuulliset.*

Sen lisäksi, mitä 5 §:ssä on säädetty, valtion ja kuntien on huolehdittava siitä, että saariston vakinaisella väestöllä on käytettävissään muut peruspalvelut sekä saaristo-oloissa tarvittavat erityispalvelut kohtuullisin kustannuksin ja kohtuullisella etäisyydellä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuiksi peruspalveluiksi katsotaan terveys- ja sosiaalitoimen, koulu- ja kulttuuritoimen, kaupan ja tietoliikenteen tavanomaiset lähipalvelut sekä sähköenergia.”

Palvelut ja käyttäjämäärät

Velkuan palvelupiste toimii Kummelin omatoimikirjaston yhteydessä.

Velkuan palvelupisteessä on seuraavat palvelut:

- kirjastopalvelut (omatoimikirjastona auki myös iltaisin ja viikonloppuisin avaimet lunastaneille)
- täyden palvelun postitoiminnot (paketit, kirjeet, saantitodistukset ja kirjatut kirjeet)
- palvelupistetoiminnot (seniorikortit, liukuesteluovutukset, henkilökunnan aterialiput, postimerkkien, korttien ja adressien myynti)

Kaupunki on huolehtinut Velkuan asiamiespostin palveluista vuodesta 2013 lukien.

Asiamiespostin ylläpitäminen edellyttää postipalvelujen tuottamista kaikkina arkipäivinä ma-pe klo 9–15. Posti on maksanut kaupungille korvausta asiamiespostin hoidosta kiinteää palkkiota, suoriteperusteista palkkiota postisuoritteista sekä myynti/välityspalkkiota myynnistä. Vuositasolla korvaukset ovat olleet noin 1000 euroa. Kuukausitasolla korvaus on ollut keskimäärin 80- 90 euroa, riippuen myyntimääristä.

Postilain mukainen yleispalvelu koskee käteismaksullisia kirjelähetyksiä, kuten postimerkillä varustettuja kirjeitä, kotimaista ulkomaille lähetettäviä postipaketteja. Sanoma- ja aikakauslehdet eivät kuulu postilain mukaisen yleispalveluvelvoitteen piiriin. Postipalvelulain mukainen postin yleispalvelu ei lakkaa, vaikka asiamiespostin ylläpitäminen Velkuan palvelupisteessä on irtisanottu.

Posti Oy on asentanut Livonsaaren kaupalle pakettiautomaatin. Velkuan palvelupisteeltä on 6 kilometriä Livonsaaren kaupalle, jossa sijaitsee myös velkualaisten lähin elintarvikekauppa. Automaatin ja Livonsaaren kaupalla olevan tietokoneen avulla myös paketin lähettäminen on mahdollista. Lisäksi kaupalla on postilaatikko lähteviä kirjeitä varten ja myynnissä postimerkkejä.

Kaupunki on neuvotellut Postin kanssa täyden palvelun postitoimintojen tulevaisuudesta Velkualla. Omatoimikirjaston kehittämisen myötä palveluneuvonnasta poistuu merkittävä osuus nykyisistä tehtävistä. Postin kanssa on neuvoteltu osa-aikaisesta täyden postipalvelun toimipisteestä Velkualla sekä vaihtoehtoisesti pakettiautomaattimahdollisuutta Velkuan Kummeliin. Posti on todennut, että osa-aikainen, esimerkiksi kolme päivää viikossa avoinna oleva täyden postipalvelujen piste ei ole mahdollinen. Velkualla on 251 asukasta, ja paketteja lähetetään tai vastaanotetaan keskimäärin 77 kpl kuukaudessa. Volyymien vähäisyys ei mahdollista pakettiautomaattia Velkualle. Kahden pakettiautomaatin ylläpitäminen alueellisesti kuuden kilometrin etäisyydellä ja pienellä väestöpohjalla ei ole liiketoiminnallisesti kannattavaa.

Merimaskun alueella ei ole postin pakettiautomaattia tai postin palvelupistettä. Rymättylässä on apteekin yhteydessä postin palvelupiste sekä pakettiautomaatti.

Saantikirjeiden ja kirjattujen kirjeiden määrä on 1-2 kpl vuodessa. Kirjatut kirjeet ja saantitodistukset ovat jatkossa noudattavissa K-kauppa Ellenin asiamiespostista.

Tarve kustannustehokkuuteen ja resurssien uudelleenjärjestelyyn

Saariston varsinaisten palvelupisteasiakkaiden määrä on ollut kuntaliitoksista lukien varsin vähäinen. Velkuan palvelupisteessä asioi

kuukausittain noin 160 henkilöä. Laskennallisesti tämä tarkoittaa keskimäärin 7 asiakasta/pv eli yksi asiakas tunnissa. Asiakaskäynneistä suurin osa kohdentuu kirjaston omatoimipalveluihin ilman henkilökohtaisen asiakaspalvelun tarvetta. Jatkossa Velkuan omatoimikirjastoa kehitetään entistä paremmin asiakkaita palvelevaksi, toimimaan samoin periaattein kuin Rymättylän ja Merimaskunkin omatoimikirjastot. Tämä vähentää, tai kokonaan poistaa, henkilökohtaisen palvelun tarpeen kirjastopalveluiden osalta. Kirjaston kokoelmien hoito on kirjastoalan ammattilaisten asiantuntijatyötä eli palveluneuvojan resurssia ei voida käyttää tähän.

Saariston palveluneuvojille on kaiken aikaa pyritty järjestämään täydentäviä töitä, mutta tämä on vaikeutunut. Toimistotyö on yhä enenemässä määrin lähentynyt asiantuntijatyötä, jolloin ns. avustavia tehtäviä ei organisaatiossa enää juurikaan ole. Palveluneuvoja on hoitanut mm. päivähoidon laskutuksia, työajan seurantaohjelman korjausleimuksia ja raportointeja sekä yksittäisiä projektitehtäviä.

Sähköisten palvelujen kehittyessä palvelupisteiden asiakasmäärät ja palvelutarve ovat vähentyneet entisestään. Merimaskun ja Rymättylän palveluneuvontaan liittyvä työ on liitetty osaksi kirjastohenkilökunnan tehtäviä. Kaupungin palveluneuvojista kaksi on eläköitynyt tänä vuonna ja heidän tilalleen ei ole palkattu uutta henkilöstöä. Lisäksi taloushallinnolla on intressi käteiskassapisteiden vähentämiseen.

Kaupungin on nykyisessä taloudellisessa tilanteessa kyettävä tehostamaan toimintaansa, henkilöstöressin käyttöä ja kustannustehokkuutta koko organisaatiossa. Sote-uudistuksen myötä kaupungin toimistopalveluresurssi on kohdennettava ja järjesteltävä uudelleen yli palvelualue- ja asiointipisteiden sitoma henkilökuntamäärä ei ole ollut oikeassa suhteessa palveluiden käyttäjämääriin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus pyytää saaristolautakunnalta lausuntoa Velkuan asiamiespostin lakkauttamisesta ja jatkaa asian jatkovalmistelua.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin uudessa palvelu- ja taloustilanteessa henkilöstöressin käyttö- ja kustannustehokkuus on otettava tarkasteluun koko organisaation osalta.

Kokouskäsitteleminen

Merkittiin, että henkilökunnan edustaja Katja Mäntylä oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.

Päätös

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.